

Ο Θεός θεραπεύει ως παντοδύναμος, αλλά όχι ως εξουσιαστής.

Νικόλαος Κόϊος, Σύμβουλος Έκδοσης – Πεμπτουσία.

Η ασθένεια παρά τον παιδαγωγικό της χαρακτήρα δεν παύει ποτέ να θεωρείται αντικειμενικά ως κάτι κακό και η πλήρης εξάλειψή της γίνεται αντιληπτή μόνον μέσα από ένα εσχατολογικό πρίσμα. Στο τέλος του χρόνου, όταν ο Θεός θα ανακαινίσει τον κόσμο, θα εκλείψει το αίτιο και η συνέπεια, η αμαρτία και η ασθένεια.

Οι Ιουδαίοι των χρόνων της Καινής Διαθήκης ζούνε εν πολλοίς μέσα στην κατάσταση που περιγράψαμε. Η περίπτωση του παραλυτικού της προβατικής κολυμβήθρας και η ερώτηση των μαθητών για τον τυφλό : «Κύριε τίς ήμαρτεν...» επιβεβαιώνουν ότι το τρίπτυχο αμαρτία – ασθένεια – θεία παρέμβαση επιβεβαιώνει κατά το μάλλον και ήττον την εκτίμηση αυτή.

Η παρουσία του Χριστού όμως δείχνει μία στροφή προς μία άλλη πρακτική αλλά και προοπτική. Ο Χριστός ανταποκρίνεται άμεσα στους ασθενείς. Τους σπλαχνίζεται και τους θεραπεύει απελευθερώνοντάς τους από τα δεσμά της ασθενείας. Είναι σημαντικό να παρατηρήσουμε ότι υπάρχουν περιπτώσεις όπου η ασθένεια αφορά την παθολογία του σώματος, ασθένειες της ψυχής, όπως ο δαιμονισμός και ασθένειες όπου συνδυάζονται και τα δύο, όπως η περίπτωση της συγκύπτουσας. Η σύνδεση αμαρτίας και ασθενείας φαίνεται να υπάρχει και στις περιπτώσεις

των ιάσεων του Χριστού και να καταδεικνύεται και από τον ίδιο. Εδώ όμως έχουμε ένα άλλο δεδομένο, το οποίο δεν μπορούμε να το προσπεράσουμε. Ο Χριστός πρώτα θεραπεύει και μετά εντέλλεται το «μηκέτι αμάρτανε!». Αυτό που πρώτιστα θέλει να δει είναι η πίστη, η εμπιστοσύνη σε Αυτόν και όχι η μεταμέλεια. Την μετάνοια, ως στροφή από την ζωή της αμαρτίας προς την όντως ζωή την ζητά αφού ο ίδιος έχει δώσει την χάρη και την δωρεά του. Την θέλει ως το αποτέλεσμα της μετοχής στην αγάπη του. Ως κατάσταση εμπνευσμένη και όχι ως μία επιβολή της ανάγκης. Ο άρρωστος για τον Χριστό ήδη έχει υποστεί πολύ ταλαιπωρία. Δεν θέλει να του προσθέσει κι άλλη. Θέλει να τον απαλλάξει, να του δώσει φτερά, να του γεμίσει την ψυχή ελπίδα και φόρα ώστε η μετάνοια να είναι προϊόν ελευθερίας.

Σε περιπτώσεις όπως της Χαναναίας, ή του πατέρα με τον δαιμονιζόμενο νέο ο Χριστός φαίνεται να δυσκολεύει τα πράγματα όχι τόσο για τον ίδιο τον ασθενή, αλλά προκειμένου να δώσει μαθήματα σε όσους παρίστανται και ιδιαίτερα στον κύκλο των μαθητών του. Πρέπει να σταθούμε και σε κάτι άλλο, εξ ίσου σημαντικό. Η βιβλική διήγηση δείχνει ότι ο Χριστός αρέσκειται στο να θεραπεύει νοσούντας όταν του το ζητούν τρίτοι προς αυτούς. Όταν δηλαδή το αίτημα της θεραπείας προσφέρεται από τον πλησίον, ιδιαίτερα μέσα σε κλίμα ταπεινούς ευγενείας, όπως η περίπτωση του εκατοντάρχου. Πολύ δε περισσότερο όταν ο πλησίον προέρχεται από διαφορετική κοινωνική τάξη, έθνος φυλή κλπ. Εκχωρεί δηλαδή ο Χριστός μέρος της θεραπευτικής του δυνάμεως στον άνθρωπο, όταν αυτός καθίσταται μιμητής του Χριστού εκφράζοντας την διπλή εντο-

λή της αγάπης, διά της ταπεινώσεως προς τον Θεό και διά της ευσπλαχνίας προς τον πλησίον.

Βέβαια με όλα αυτά δεν σημαίνει ότι η ασθένεια εξαλείφεται με την έλευση του Χριστού στον κόσμο, παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ο Χριστός σημαίνει την παρουσία του Θεού στο δικό του πρόσωπο με την αναγγελία της θεραπείας των ασθενούντων. Εκτός από το μηκέτι αμάρτανε, ο Χριστός προφητικά προειδοποιεί με το «ίνα μη χείρον τι σοι γένηται». Η προειδοποίηση αυτή δεν έχει μόνον προσωπικό χαρακτήρα προς τον συγκεκριμένο ασθενή, αλλά αποτελεί και μία προφητική διεκτραγώδηση των δεινών που θα συνοδεύσουν το μέλλον της ανθρωπότητας. Το μυστήριο της Θείας Οικονομίας είναι πια συντελεσμένο ιστορικό γεγονός διά της Σαρκώσεως, του Σταυρού και της Αναστάσεως. Το ημέτερον φύραμα έχει προσληφθεί θεραπευτικά και ενοποιητικά από την θεία φύση και έχει καθίσει εκ δεξιών του Πατρός. Ωστόσο όλο το οικοδόμημα της Σωτηρίας δεν μπορεί να αναιρέσει το παντοδύναμο δεδομένο της ανθρώπινης ελευθερίας, το οποίο αμεταμέλητα δίδεται με την εναπόθεση του κατ' εικόνα στον κάθε άνθρωπο. Έτσι, παρά την Θεία Ευεργεσία και την προειδοποίηση του Θεού τόσο μέσα στον Παράδεισο όσο και εν Χριστώ στο Ευαγγέλιο, ο άνθρωπος στρέφεται ξανά προς την αμαρτία και προκαλεί στον εαυτό του το «χείρον». Το «χείρον» εν προκειμένω δεν είναι μόνον ο κίνδυνος να νοσήσει κανείς πάλι χειρότερα από πριν. Είναι η σκλήρυνση της καρδιάς όταν ο άνθρωπος λησμονεί, ή ακόμη χειρότερα, περιφρονεί την θεία δωρεά. Όταν η θεραπεία από την ασθένεια και την αμαρτία δεν τον οδηγεί στην δοξολογική χαρά και στην ασφάλεια της μετάνοιας. Τότε φίλαυτα και εγωκεντρικά μεταβάλλει ο άνθρωπος της θεραπείας από αφορμή σωτηρίας σε ευκαιρία αμαρτίας.

Εδώ φανερώνεται μία ιδιαίτερα αξιοπρόσεκτη πτυχή της θεραπευτικής διαδικασίας. Η θεραπεία για να είναι πλήρης χρειάζεται και την ανθρώπινη αποδοχή και συνέργεια. Ο Θεός θεραπεύει ως παντοδύναμος, αλλά όχι ως εξουσιαστής. Αναμένει την ανταπόκριση της ανθρώπινης ελευθερίας στην δωρεά του, ώστε εκτός από την ασθένεια του σώματος να θεραπεύσει και την βούληση. Να καταστήσει τον άνθρωπο ικανό να τον ποθεί και να τον αγαπά ελεύθερα. Να είναι μόνιμα στραμμένος ο κατ' εικόνα κτισθείς προς το Αρχέτυπο.